

Warszawa, dnia 26 marca 2019 r.

Poz. 564

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 8 marca 2019 r.

w sprawie zakresu świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratownika medycznego wykonującego zadania zawodowe w podmiotach leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Minister Obrony Narodowej, oraz w jednostkach niebędących podmiotami leczniczymi

Na podstawie art. 11a ust. 10 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2195, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratownika medycznego wykonującego zadania zawodowe w podmiotach leczniczych będących jednostkami budżetowymi i jednostkami wojskowymi, dla których podmiotem tworzącym jest Minister Obrony Narodowej, oraz w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej niebędących podmiotami leczniczymi:

- 1) samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
- 2) samodzielnie, w warunkach sytuacji kryzysowych i przy zabezpieczeniu medycznym działań jednostek, o których mowa w art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

§ 2. Świadczenia zdrowotne, które mogą być udzielane samodzielnie przez ratownika medycznego, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Świadczenia zdrowotne, które mogą być udzielane samodzielnie przez ratownika medycznego, w warunkach sytuacji kryzysowych i przy zabezpieczeniu medycznym działań jednostek podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Ratownik medyczny na zlecenie lekarza może udzielać świadczeń zdrowotnych określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia oraz innych, niewymienionych w tych załącznikach – stosownie do wiedzy i umiejętności nabytych w ramach kształcenia przed- i podyplomowego.

§ 5. Ratownik medyczny może nie podjąć udzielania świadczeń zdrowotnych określonych w § 2–4 lub odstąpić od ich udzielania w następujących przypadkach:

- 1) rozerwania ciała, dekapitacji, rozległego zniszczenia czaszki i mózgu, masywnego urazu uniemożliwiającego prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- 2) oznak rozkładu gnilnego ciała lub stężenia pośmiertnego lub zwęglenia;
- 3) asystolii utrzymującej się powyżej 30 minut oraz kapnometrii poniżej 10 mmHg mimo prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej wszystkimi metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi przy szerokich, niereagujących na światło źrenicach, z wyjątkiem pacjentów z podejrzeniem hipotermii, których identyfikacja następuje przez wykonanie pomiaru temperatury centralnej, lub z podejrzeniem innych odwracalnych przyczyn zatrzymania krążenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 1115, 1544, 1629 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 15, 60, 235 i 399.

§ 6. 1. Ratownik medyczny informuje bez zbędnej zwłoki lekarza, pod którego opieką znajduje się pacjent, o samodzielnym udzieleniu pacjentowi świadczeń zdrowotnych oraz o podanych produktach leczniczych i wykonanych badaniach.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do ratownika medycznego wykonującego zadania zawodowe poza podmiotem leczniczym, jeżeli pacjent zostaje objęty opieką lekarską w obecności tego ratownika medycznego.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *wz. T. Zdzikot*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony
Narodowej z dnia 8 marca 2019 r. (poz. 564)

Załącznik nr 1

ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE SAMODZIELNIE PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO WYKONUJĄCEGO ZADANIA ZAWODOWE W PODMIOTACH LECZNICZYCH BĘDĄCYCH JEDNOSTKAMI BUDŻETOWYMI I JEDNOSTKAMI WOJSKOWYMI, DLA KTÓRYCH PODMIOTEM TWORZĄCYM JEST MINISTER OBRONY NARODOWEJ, ORAZ W JEDNOSTKACH PODLEGLYCH MINISTROWI OBRONY NARODOWEJ NIEBĘDĄCYCH PODMIOTAMI LECZNICZYMI

1. Ocena stanu pacjenta.
2. Układanie pacjenta w pozycji dostosowanej do stanu pacjenta lub do odniesionych przez niego obrażeń.
3. Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
4. Wykonanie przeskórnej elektrostymulacji serca w bradyarytmiach – w przypadku pacjentów niestabilnych hemodynamicznie.
5. Wykonanie kardiowersji w tachyarytmiach – w przypadku pacjentów niestabilnych hemodynamicznie.
6. Bezprzrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych.
7. Przrządowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem w szczególności:
  - 1) rurki ustno-gardłowej;
  - 2) rurki nosowo-gardłowej;
  - 3) przrządów nadgłośniowych;
  - 4) konikopunkcji.
8. Odsysanie dróg oddechowych.
9. Podjęcie tlenoterapii czynnej lub wspomaganie oddechu, lub sztucznej wentylacji płuc metodami bezprzrządowymi i przrządowymi, z użyciem tlenu lub powietrza, w tym z użyciem respiratora.
10. Wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji nieinwazyjnej w przypadku nagłego zatrzymania krążenia.
11. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej.
12. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu kardiomonitora.
13. Monitorowanie czynności układu oddechowego.
14. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.
15. Wykonanie i ocena zapisu EKG.
16. Wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej.
17. Wykonanie dojścia doszpikowego z użyciem gotowego zestawu.
18. Podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, doustną, podjęzykową, wziewną, dotchawiczą, do-odbytniczą oraz doszpikową.
19. Odbarczenie odmy prężnej przez nakłucie jamy opłucnowej.
20. Pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej do badań diagnostycznych.
21. Opatrywanie ran.
22. Tamowanie krwawień zewnętrznych.
23. Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń.
24. Unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego.
25. Przyjęcie porodu.
26. Wykonanie segregacji medycznej pierwotnej i wtórnej.

27. Cewnikowanie pęcherza moczowego.
28. Zakładanie sondy żołądkowej i płukanie żołądka.
29. Wykonanie pomiaru temperatury głębokiej.
30. Oznaczanie parametrów krytycznych z użyciem dostępnego sprzętu.
31. Przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu.

32. Podawanie produktów leczniczych oznaczonych symbolem OTC, wyrobów medycznych i wyposażenia wyrobów medycznych, w tym przysługujących żołnierzom na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 69b ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, z późn. zm.), oraz leków w autostrzykawkach stanowiących indywidualne wyposażenie żołnierza.

33. Podawanie koncentratów czynników krzepnięcia oraz desmopresyny w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego – z zasobów własnych chorego.

34. Podawanie leków wymienionych w tabeli:

Lp.	Nazwa międzynarodowa leku	Postać
1	Acidum acetylsalicylicum	tabletki
2	Adenosinum	roztwór do wstrzykiwań
3	Amiodaroni hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
4	Atropini sulfas	roztwór do wstrzykiwań
5	Isosorbidi mononitras	tabletki
6	Budesonidum	zawiesina do nebulizacji
7	Captoprilum	tabletki
8	Clemastinum	roztwór do wstrzykiwań
9	Clonazepamum	roztwór do wstrzykiwań
10	Clopidogrelum (po teletransmisji EKG i konsultacji z lekarzem oceniającym zapis EKG)	tabletki
11	Dexamethasone phosphate	roztwór do wstrzykiwań, tabletki
12	Diazepamum	roztwór do wstrzykiwań, wlewka doodbytnicza
13	Drotaverini hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
14	Epinephrinum	roztwór do wstrzykiwań
15	Fentanylum	roztwór do wstrzykiwań
16	Flumazenilum	roztwór do wstrzykiwań
17	Furosemidum	roztwór do wstrzykiwań
18	Gliceroli trinitras	tabletki, aerozol do stosowania podjęzykowego
19	Glucagoni hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
20	Glucosum 5%, 20%	roztwór do wstrzykiwań, roztwór do wlewu dożylnego
21	Heparinum natricum	roztwór do wstrzykiwań
22	Hydrocortisonum	roztwór do wstrzykiwań
23	Hydroxizinum	tabletki, roztwór do wstrzykiwań
24	Ibuprofenum	tabletki

25	Ketoprofenum	tabletki, roztwór do wstrzykiwań
26	Lidocaini hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań, żel
27	Magnesii sulfas	roztwór do wstrzykiwań
28	Mannitolum – 15%	roztwór do wlewu dożylnego
29	Metamizolum natricum	roztwór do wstrzykiwań
30	Methoxyflurane	płyn do sporządzania inhalacji parowej
31	Metoclopramidum	roztwór do wstrzykiwań
32	Metoprololitartras	roztwór do wstrzykiwań
33	Midazolamum	roztwór do wstrzykiwań
34	Morphinisulfas	roztwór do wstrzykiwań
35	Naloxoni hydrochloridum	roztwór do wstrzykiwań
36	Natrii chloridum 0,9%	roztwór do wlewu dożylnego
37	Natrii hydrogenocarbonas 8,4%	roztwór do wstrzykiwań
38	Papaverinum hydrochloricum	roztwór do wstrzykiwań
39	Paracetamolum	czopki, tabletki, roztwór do wstrzykiwań
40	Płyn fizjologiczny wieloelektrolitowy izotoniczny	roztwór do wlewu dożylnego
41	Płyny koloidowe niewymagające pobierania przed iniekcją krwi na grupę oraz próby krzyżowej (skrobia hydroksyetylowana, żelatyna modyfikowana)	roztwór do wlewu dożylnego
42	Salbutamolum	roztwór do wstrzykiwań, roztwór do nebulizacji
43	Solutio Ringeri / zbilansowany roztwór elektrolitowy	roztwór do wlewu dożylnego
44	Thiethylperazinum	czopki, roztwór do wstrzykiwań
45	Ticagrelor (po teletransmisji EKG i konsultacji z lekarzem oceniającym zapis EKG)	tabletki
46	Tlen medyczny	gaz
47	Urapidilum	roztwór do wstrzykiwań

Załącznik nr 2

ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE SAMODZIELNIE W WARUNKACH SYTUACJI KRYZYSOWYCH I PRZY ZABEZPIECZENIU MEDYCZNYM DZIAŁAŃ JEDNOSTEK PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO WYKONUJĄCEGO ZADANIA ZAWODOWE W PODMIOTACH LECZNICZYCH BĘDĄCYCH JEDNOSTKAMI BUDŻETOWYMI I JEDNOSTKAMI WOJSKOWYMI, DLA KTÓRYCH PODMIOTEM TWORZĄCYM JEST MINISTER OBRONY NARODOWEJ, ORAZ W JEDNOSTKACH PODLEGLYCH MINISTROWI OBRONY NARODOWEJ NIEBĘDĄCYCH PODMIOTAMI LECZNICZYMI

1. Wykonanie konikotomii.
2. Wykonanie intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta lub przez nos, z użyciem środków zwiotczających, oraz prowadzenie wentylacji zastępczej w zależności od wskazań terapeutycznych.
3. Wykonanie drobnych zabiegów chirurgicznych.
4. Wykonanie fasciotomii.
5. Wykonanie blokady obwodowej nerwów.
6. Wykonanie badania USG u pacjenta urazowego.
7. Wykonanie drenażu jamy opłucnowej.
8. Podawanie krwi, składników krwi i preparatów krwiozastępczych pacjentom z objawami wstrząsu hipowolemicznego pod warunkiem ukończenia szkolenia z zakresu przetaczania krwi i jej składników.
9. Udzielanie wsparcia psychologicznego poszkodowanym i członkom zespołu ratownictwa medycznego przez ocenę prezentowanych zaburzeń zachowania lub zaburzeń psychicznych ze szczególnym uwzględnieniem symptomów reakcji na ciężki stres.
10. Podejmowanie czynności w ramach osłony przeciwepidemiologicznej i przeciwepizootycznej stanów osobowych wojsk oraz w zakresie medycznej ochrony przed czynnikami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi, nuklearnymi (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear – CBRN) według instrukcji i standardów.
11. Podawanie leków wymienionych w tabeli:

Lp.	Nazwa powszechnie stosowana (nazwa w języku polskim)	Postać
1	Acidum tranexamicum (Kwas traneksamowy)	roztwór do wstrzyknięć
2	Acetazolamidum (Acetazolamid)	tabletki
3	Amoxicillinum + Acidum clavulanicum (Amoksycylina)	roztwór do wstrzyknięć
4	Ciprofloxacinum (Ciprofloksacyna)	roztwór do wstrzyknięć
5	Clindamycinum (Klindamycyna)	roztwór do wstrzyknięć
6	Cefotetan (Cefotetan)	roztwór do wstrzyknięć
7	Cloxacillinum (Kloksacylina)	roztwór do wstrzyknięć
8	Etomidate (Etomidat)	roztwór do wstrzyknięć
9	Ertapenem (Ertapenem)	roztwór do wstrzyknięć

10	Fentanylum (Fentanyl)	aerozol, doustna – lizak
11	Ketaminum (Ketamina)	roztwór do wstrzyknięć
12	Mannitolum (Mannitol – 5%, 10%, 20%)	roztwór do wlewu dożylnego
13	Methoxyflurane	płyn do sporządzania inhalacji parowej
14	Moxifloxacinum (Moksyfloksacyna)	tabletki
15	Neostigmini methylsulfas (Neostygmina)	roztwór do wstrzyknięć
16	Propofol (Propofol)	roztwór do wstrzyknięć
17	Vecuronium bromide (Wekuronium)	roztwór do wstrzyknięć
18	Suxamethonii chloridum (chlorsuccilin) (Sukcynocholina)	roztwór do wstrzyknięć
19	Bacitracinum (Bacytracyna)	krople do oczu
20	Proxymetacaine hydrochloride (Proksymetakaina)	krople do oczu